

Na podlagi drugega odstavka 15. člena Zakona o zaščiti prijaviteljev (ZZPri; Uradni list RS, št. 16/2023) generalni direktor Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin izdaja

AKT

o obravnavi zunanje prijave po Zakonu o zaščiti prijaviteljev

1. Prijava po zunanji poti

V skladu s 16. točko 14. člena Zakona o zaščiti prijaviteljev (v nadaljnjem besedilu: ZZPri) je Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin pristojni organ za obravnavo zunanje prijave, če kršitev spada v obseg pristojnosti Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljnjem besedilu: UVHVVR).

Zunanja prijava v skladu z ZZPri zajema informacije o kršitvah, ki jih zaznajo prijavitelji v svojem delovnem okolju ne glede na to, ali gre za sedanje ali preteklo delovno in podobno razmerje.

Prijavitelj v skladu s 13. členom ZZPri poda prijavo z uporabo zunanje poti, če notranja pot v njegovem delovnem okolju ni vzpostavljena, če prijave ne bi bilo mogoče učinkovito obravnavati, ali če prijavitelj meni, da v primeru notranje prijave obstaja tveganje povračilnih ukrepov njegovega delodajalca.

Do zaščite po ZZPri je prijavitelj upravičen, če je podal notranjo prijavo, zunanjo prijavo ali javno razkril informacije o kršitvah v skladu z 18. členom ZZPri.

Prijavitelj v skladu s tretjim odstavkom 5. člena ZZPri ni upravičen do zaščite pred povračilnimi ukrepi, če je prijavo podal dve leti ali več po prenehanju kršitve.

Obrazec za zunanjo prijavo po ZZPri je kot Priloga 1 sestavni del tega akta. Prijavitelj lahko poda prijavo tudi brez izpolnitve obrazca, če iz prijave izhajajo bistvene vsebine, ki so določene za presojo utemeljenosti za obravnavo po ZZPri.

Kontrolni seznam za predhodni preizkus prijave je naveden v Prilogi 2, ki je sestavni del tega akta.

2. Imenovanje uradnih oseb za zunanjo prijavo

V Inšpekciji za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin so za obravnavo zunanje prijave, ki se nanaša na nepravilnosti v delovnem okolju prijavitelja, pristojni vsi inšpektorji in uradni veterinarji v skladu s svojimi pristojnostmi.

Pri obravnavi zunanje prijave je treba posebno pozornost nameniti pomoči in zaščiti prijavitelja pred povračilnimi ukrepi, kadar le-to potrebuje ali zahteva. V tem primeru uradni veterinar oziroma inšpektor, ki obravnava prijavo, vključi v pomoč za prijavitelja tudi zaupnika, ki je na UVHVVR določen za obravnavo notranje prijave po ZZPri (v nadaljnjem besedilu: zaupnik).

3. Vstopne poti za sprejem zunanjih prijav

Zunanje prijave po ZZPri se sprejemajo na naslednje načine:

- pisno po pošti na naslov Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Dunajska 22, 1000 Ljubljana s pripisom »Prijava po ZZPri«,
- na e-poštni naslov gp.uvhvvr@gov.si,
- na telefonsko številko 01 300 13 00,
- prek spletnega obrazca na državnem portalu E-uprava.

4. Sprejem in evidentiranje zunanje prijave

Zunanjo prijavo evidentira uslužbenec glavne pisarne v posebno zadevo s klasifikacijskim znakom U062.

Če je zatrjevana nepravilnost starejša kot dve leti, se zadeva knjiži kot inšpekcijska zadeva.

5. Postopek obravnave prijave po ZZPri

Če prijavitelj ne zatrjuje tveganja povračilnih ukrepov, zunanjo prijavo obravnava inšpektor oziroma uradni veterinar v skladu z Zakonom o inšpekcijskem nadzoru (ZIN) oziroma drugim predpisom, ki ureja postopek vsebinske obravnave prijave. Zaščitni ukrepi se zagotavljajo v skladu z ZZPri, kadar je to potrebno.

V takem primeru uradna oseba prijavitelja obvesti, o razlogih, zaradi katerih prijava ne bo obravnavana po ZZPri ter, ali se bo obravnavala v skladu z določbami ZIN oziroma drugim ustreznim zakonom.

Pri obdelavi in obravnavi zunanje prijave je potrebna posebna skrbnost, da ne pride do razkritja identitete prijavitelja izven organa, zlasti pa ne delodajalcu prijavitelja. Prepoved in izjeme za razkritje identitete določa 6. člen ZZPri:

- nihče ne sme razkriti identitete prijavitelja brez njegovega izrecnega soglasja nikomur, razen zaupniku in organu za zunanjo prijavo. To velja tudi za vse druge informacije, iz katerih je mogoče neposredno ali posredno sklepati o identiteti prijavitelja.

- ne glede na prejšnjo alinejo se sme identiteto prijavitelja in druge informacije razkriti, kadar to zahteva državni tožilec, če je to nujno potrebno zaradi preiskovanja kaznivih dejanj, ali sodišče, če je to potrebno zaradi sodnih postopkov, vključno s sodnimi postopki zaradi zašč pravice osebe, ki jo prijava zadeva.

V primeru razkritja identitete iz prejšnjega odstavka je treba pred tem pisno obvestiti prijavitelja o nameravanem razkritju z navedbo razlogov za razkritje, razen če državni tožilec ali sodišče presodi, da bi takšno obvestilo ogrozilo povezane preiskave ali sodne postopke.

Ne glede na izjeme nihče ne sme razkriti identitete prijavitelja, če bi razkritje ogrozilo življenje ali resno ogrozilo javni interes, varnost ali obrambo države.

Kadar je zaradi narave primera to potrebno, se lahko uradna oseba s prijaviteljem sestane tudi izven uradnih prostorov.

V primeru dvoma uradne osebe glede obravnave prijave bodisi na podlagi zakona o inšpekcijskem nadzoru ali ZZPri o tem seznanita zaupnika, ki poda ustrezne usmeritve.

6. Obveščanje prijavitelja

V skladu z ZZPri uradna oseba prijavitelja obvešča:

- v 7 dneh o sprejemu ali nesprejemu prijave v obravnavo po ZZPri, če s prijaviteljem ne dogovori drugače;
- v 3 mesecih o stanju postopka, zlasti o predvidenih ali sprejetih ukrepih, če ta še ni končan;
- o koncu in izidu postopka.

Če uradna oseba pri obravnavi prijave ugotovi, da so podane okoliščine, ki kažejo na neresničnost vsebina prijave, prijavitelja zaprosi za dodatna pojasnila in ga ob tem opozori na posledice lažne prijave.

Če prijavitelj pri neresnični prijavi vztraja, uvede prekrškovni postopek.

7. Odstop prijave pristojnemu organu

Če organ ni pristojen za obravnavo prijavljene kršitve, prijavo odstopi pristojnemu organu na naslov za zunanjo prijavo.

Če je za obravnavo kršitve stvarno pristojen organ, ki ni naveden med organi iz 14. člena ZZPri, inšpektor oziroma uradni veterinar prijavo odstopi ali s soglasjem prijavitelja ali pa navedbe iz prijave povzame v ločen dokument na način, da ne omogoča razkritja identitete prijavitelja, in jo pošlje pristojnemu organu.

V primeru odstopa zadeve iz prejšnjega odstavka o tem obvesti prijavitelja, ki ga pouči, da je v primeru povračilnih ukrepov v skladu s četrtem odstavkom 17. člena ZZPri za zaščito pristojna Komisija za preprečevanje korupcije. Obvestilo v vednost pošlje tudi Komisiji za preprečevanje korupcije.

8. Zaščita prijavitelja pri obravnavi zunanje prijave

Če uradna oseba pri obravnavi prijave v skladu z 17. členom ZZPri presodi, da je potrebna zaščita prijavitelja zaradi tveganja povračilnih ukrepov, ki ga zatrjuje prijavitelj, ali pa to izhaja iz okoliščin prijave, ali če je do poskusa ali povračilnega ukrepa že prišlo, o tem obvesti direktorja OU in zaupnika, ki prijavitelju svetuje o zaščiti v skladu s 7. poglavjem ZZPri in po potrebi prevzame obravnavo prijave.

Zaupnik prijavitelju, ki je deležen povračilnih ukrepov, svetuje o pravnih možnostih in mu v okviru svojih pristojnosti pomaga v upravnih in sodnih postopkih zaradi povračilnih ukrepov, na primer tako, da mu izda potrdilo o vloženi prijavi ali zagotovi dokazila iz postopka s prijavo, ki jih prijavitelj potrebuje v drugem postopku.

Kadar je to potrebno zaupnik prijavitelja povabi na pogovor ali mu na drug ustrezen način pomaga.

Zaupnik se lahko glede zaščitnih ukrepov posvetuje s Komisijo za preprečevanje korupcije. Če presodi, da je to potrebno, lahko Komisiji za preprečevanje korupcije ob soglasju prijavitelja predlaga, da prevzame zaščito prijavitelja.

9. Statistično poročanje

UVHVVR do 1. marca za preteklo leto pošlje Komisiji za preprečevanje korupcije statistično poročilo na elektronskem obrazcu, dostopnem na njihovi spletni strani

10. Ocena notranjih postopkov

Zaupnik pripravi oceno ustreznosti postopkov obravnave zunanje prijave in predlaga morebitne spremembe ali dodatne ukrepe za učinkovito informiranje o zunanji prijavi, obravnavo prijav, spoštovanje prepovedi razkritja identitete prijavitelja ter zaščito prijaviteljev.

Zaupnik oceni tveganja na podlagi izkušenj in predlogov prijaviteljev uradnih oseb ali uradnih oseb za zunanjo prijavo.

Vodstvo obravnava oceno in sprejeme ustrezne ukrepe oziroma se opredeli glede predlaganih ukrepov, ki jih ni upoštevalo.

11. Veljavnost in objava

Ta akt začne veljati z dnem podpisa generalnega direktorja in se objavi na notranji in zunanji spletni strani UVHVVR.

Številka: U0070-25/2021/30

Datum: 23.5.2023

Matjaž Guček,
generalni direktor

Priloga 1

Obrazec zunanje prijave

ZUNANJA PRIJAVA KRŠITVE PREDPISA V DELOVNEM OKOLJU PO ZZPRI

Hvala za vašo odločitev o zunanji prijavi kršitve predpisa v vašem delovnem okolju v skladu z Zakonom o zaščiti prijaviteljev (Uradni list RS, št. 16/23; v nadaljevanju: ZZPri).

Prijavitelj informacijo o kršitvi poda neposredno z uporabo zunanje poti za prijavo, če notranja pot ni vzpostavljena, če notranje prijave ne bi bilo mogoče učinkovito obravnavati, ali če prijavitelj meni, da v primeru notranje prijave obstaja tveganje povračilnih ukrepov.

Ta prijava ni namenjena kršitvam, ki so se zgodile izven vašega delovnega okolja ter npr. reševanju sporov s sodelavci, mobingu in podobno. Vaša prijava ne bo obravnavana po ZZPri, če boste z njo uveljavljali svoje pravice (npr. do letnega dopusta, plače, plačila prispevkov, varstva osebnih podatkov ipd. – glej sedmi odstavek 16. člena ZZPri).

Na podlagi vaše prijave bo pristojni nadzorni organ za zunanjo prijavo obravnaval prijavljeno kršitev iz njegove pristojnosti ter vam po potrebi nudil tudi pomoč in zaščito pred povračilnimi ukrepi delodajalca.

Če vaša prijava ne izpolnjuje pogojev in niste upravičeni do zaščite po Zakonu o zaščiti prijaviteljev (5. in 16. člen ZZPri), bo prijava obravnavana po postopku, ki velja za področje prijavljene kršitve. Tudi v tem postopku bo organ za zunanjo prijavo varoval vašo identiteto in zaupnost informacij, ki jih boste posredovali.

PODATKI O PRIJAVITELJU		
	Ime in priimek:	Anonimna prijava: DA (označite DA, če podajate anonimno prijavo)
Zaposlen ali druga povezava z delovnim okoljem:		
		Kontaktni naslov za povratne informacije, če jih anonimni prijavitelj želi (neobvezno za anonimno prijavo):
Naslov:		
E-pošta:		
Telefon:		
Drugi kontaktni podatki:		

Pristojni organ za zunanjo prijavo ne sme razkriti vaše identitete. Razkritje identitete brez vašega soglasja je v ZZPri določeno kot prekršek.

Organ, ki bo obravnaval vašo prijavo, vas lahko zaradi učinkovite obravnave kršitve naknadno kontaktira.

Če tako želite, lahko prijavo podate anonimno, brez razkritja svojih osebnih podatkov. Za prejem povratnih informacij o obravnavi anonimne prijave, prosimo, da navedete, na kateri naslov oziroma način jo želite prejeti.

PODATKI O KRŠITVI	
Kršitev se nanaša na delovno okolje v organizaciji prijavitelja (naziv organizacije):	Čas začetka, trajanja in konca kršitve:
Podatki o kršitelju:	
Opis kršitve (kaj, kdaj, kje): Navedite kršeni predpis ter tudi morebitne priče in dokumente ali druge dokaze, ki podpirajo vaše trditve, npr. e-poštno komunikacijo ali dokumentarne dokaze:	

Prijavitelj do zaščite po ZZPri ni upravičen, če je prijavo podal dve leti ali več po prenehanju kršitve.

PREDHODNA OBRAVNAVA KRŠITVE
Ali ste prijavo vložili tudi po postopku v notranji poti? <ul style="list-style-type: none">- Da, podal sem notranjo prijavo v mojem delovnem okolju.- Da, prijavo sem podal pri drugem organu. Prosim, navedite, pri katerem: _____.- Ne, ker delodajalec ni vzpostavil notranje poti.- Ne, ker notranje prijave ne bi bilo mogoče učinkovito obravnavati.- Ne, ker menim, da v primeru notranje prijave obstaja tveganje povračilnih ukrepov.
Navedite, ali je prijavljeno kršitev že obravnaval zaupnik znotraj vaše organizacije ali kakšen drug nadzorni organ in ali ste prejeli zapisnik nadzora ali kateri koli drugi dokument, ki vsebuje rezultate nadzora. Dokumente priložite prijavi.

ZAŠČITA PRED POVRAČILNIMI UKREPI

Nekateri prijavitelji tvegajo tudi povračilne ukrepe, maščevanje s strani vodstva ali sodelavcev. Če je takšno tveganje podano tudi v vašem primeru, izpolnite spodnjo rubriko.

Ali obstaja tveganje povračilnih ukrepov zaradi prijave (19. členu ZZPri)? DA/NE	Ali potrebujete pomoč in zaščito pred povračilnimi ukrepi (drugi odstavek 17. člena ZZPri)? – Informacije o pravnih možnostih; – potrdilo o vloženi prijavi; – dokazila iz postopka s prijavo; – drugo: _____.
Ali so bili zoper vas uvedeni povračilni ukrepi po podani notranji prijavi? DA/NE	
Če da, prosimo, navedite, kateri:	

Povračilni ukrepi so praviloma posledica podane notranje (ali zunanje) prijave. Lahko vključujejo odpustitev, premestitev, znižanje plače, pa tudi disciplinske ukrepe, pritisk ali ustrahovanje. Kot povračilni ukrep se štejeta tudi grožnja s povračilnim ukrepom ali poskus povračilnega ukrepa.

ODSTOP PRIJAVE

Če za obravnavo vaše prijave izbrani organ za zunanjo prijavo ni stvarno pristojen, bo vašo prijavo, vključno z vašimi osebnimi podatki, odstopil stvarno pristojnemu organu za zunanjo za zunanjo prijavo, navedenem v 14. členu ZZPri.

Če za obravnavo vaše prijave izbrani organ za zunanjo prijavo ni stvarno pristojen, prav tako pa **zanjo ni pristojen drug organ za zunanjo prijavo iz 14. člena ZZPri**, bo stvarno pristojnemu nadzornemu organu poslal zgolj anonimizirani opis prijavljene kršitve.

Vašo celotno prijavo, vključno z vašimi osebnimi podatki, pa mu lahko odstopi le z vašim izrecnim soglasjem. Ali soglašate s posredovanjem osebnih podatkov pristojni nadzorni instituciji (označite)?

Da

Ne

INFORMACIJE O OBRAVNAVI PRIJAVE

Pristojni organ vas bo v skladu z ZZPri obvestil:

- v sedmih dneh po prejemu prijave o tem, ali jo bo obravnaval;
- v treh mesecih o stanju postopka s prijavo, če postopek še ne bo zaključen;
- ob zaključku obravnave o izidu postopka.

Če iz prijave izhaja sum storitve kaznivega dejanja, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti, jo je organ za zunanjo prijavo v skladu s 145. členom Zakona o kazenskem postopku dolžan naznaniti državnemu tožilstvu ali policiji.

POTRDITEV RESNIČNOSTI

Potrdujem, da so informacije v tej prijavi resnične, prijavo podajam v dobri veri in sem seznanjen, da je neresnična prijava lahko prekršek po 28. členu ZZPri, za katerega je zagrožena globa od 400 do 1.200 EUR.

Priloga 2

Kontrolni seznam za predhodni preizkus prijave po ZZPri:

1. Prijavitelj je fizična oseba;
2. Prijavitelj je zaposlen v organu oziroma je pogodbeni delavec, študent, sodeluje v razpisnih postopkih v vlogi kandidata, opravljanja funkcijo, je delničar, član nadzornega ali upravnega organa subjekta, oziroma drugače sodeluje v dejavnosti pravne ali fizične osebe, ne glede na plačilo in ne glede na to, ali se je razmerje že končalo ali se šele vzpostavlja s postopkom zaposlovanja ali pogajanja pred podpisom pogodbe;
3. Prijavitelj prijavlja kršitev oziroma sum o dejanski ali morebitni kršitvi predpisov, ki se je ali se bo zelo verjetno zgodila v organizaciji;
4. Domnevna kršitev se je zgodila v organu ali v povezavi z delovanjem organa;
5. Prijava ni očitno neutemeljena;
6. Prijavljena kršitev še traja oziroma je prenehala pred manj kot dvema letoma.